

Poděkování

Donátorům a sponzorům

3M Česko, spol. s r.o., Apple, Ecobat, s.r.o., Hlavní město Praha, International Visegrad Fund, Knihkupectví Dvořáková, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Nadace Partnerství a Skanska, Nadace Veronica, obec Lužice, Purkyňova nadace, Síť environmentálního poradenství v Jihomoravském kraji: SFŽP, Ministerstvo životního prostředí ČR a Jihomoravský kraj, Státní fond životního prostředí ČR, Statutární město Brno, TOI TOI, s.r.o., Zlínský kraj.

Dárcům,

Pavel Badač, Zuzana Brzobohatá, Markéta Černocká, Tomáš Hradil, Tomáš Otava, Kristina Spáčilová

Spolupracujícím subjektům

Arnika, Archeoskanzen v Modré, Bacrie, o.s., festival Beltine, SVČ Bystrouška Brno, Česká rada dětí a mládeže, Česká unie karikaturistů, CEV Důbrava Hodonín, Ekologický Institut Veronica, Ekocentrum Brno, festival Folková Ohře, Hnutí DUHA, Horizonty o.s., Jihomoravská rada dětí a mládeže, Klub kultury Uherské Hradiště, Konopa o.s., festival Kutnohorské stříbření, Letní filmová škola, Lipka - školské zařízení pro environmentální vzdělávání, festival Mohelnický dostavník, Nadace Partnerství, OAMF Trutnov, ekocentrum Paleta Oucmanice, Petarda Production, festival Prázdniny v Telči, SSEV Pavučina, Rezekvítek, Slovanské hradiště v Mikulčicích, ekocentrum Sluňákov, Společnost pro Fair Trade a rozvojové vzdělávání, Státní zámek Telč, město Telč, festival Třebovický koláč, obec Velehrad.

Za podporu, pomoc, spolupráci Alena Blahová, Tomáš Blaha, Simona Faberová, Tamara Faberová, Jan Holan, Petr Holý, Zdeněk Chocholáček, Petr Jarušek, Pavel Jerábek, Robert Káldy, Milan Kolář, Věra a Rostislav Konůpkovi, Miroslav Kovářik, Jiří Koželouh, Silvie Kuráňová, Josef Kremla, Martin Kříž, Jan Maděrič, Ondřej Marada, Miroslav Míkovec, Marta Misíková, Pavel Aligátor Nenkovský, Bohumil Norek, Iva Nováková, Markéta Novotná, František Novotný, Martin Perlík, Věra Peichlová, Michal Polanský, Tomáš Protivínský, Ludoslava Rutarová, Pavel Římák, Jiří Sázel, Lubomír Sláma, Pavel Šimeček, Jana Štefková, Markéta Veselá, Jana Vitnerová, Milan Zink, Petr Židoň
ZČ HB Klub přátel Lukova, Modrý kámen, Orchis, Rozruch, Slunovrat, SUP a Brdo Vlkaní za realizaci celobrontosauřích akcí a organizačních kurzů. Organizačnímu týmu Dortu.

A hlavně všem základním článkům a klubům, jejich organizátorům i členům, dobrovolníkům, účastníkům našich akcí ...

35 let činnosti Hnutí Brontosaurus

Oslavy

Výročí třiceti pěti let Hnutí Brontosaurus jsme slavili 25. až 28. září v Archeoskanzenu v Modré. Dortu pro Brontosaura se zúčastnilo přes 430 dobrovolníků a hostů, naše aktivity shlédly další stovky návštěvníků skanzenu.

Snědlo se 36 marlenek, odpracovali jsme přes 1 300 hodin pro skanzen a okolní přírodu.

O situaci neziskového sektoru a dobrovolnictví s námi diskutovali zástupci českých politických stran. Vyměňovaly se zkušenosti, hrálo se, zpívalo, besedovalo ...

Cenu Brontosaura za aktivity v oblasti dobrovolnické péče o přírodní a kulturní dědictví ČR obdrželi Pavel Jerábek, Barbora Odložilová a Jan Křivonožka.

Malý brontosauří životopis

Za třicet pět let své činnosti stihl Brontosaurus rozhodně více než jen přežít. Hnutí Brontosaurus vzniklo z původně jednorázové Akce Brontosaurus díky velké odezvě, kterou u mladých lidí vzbudila. U zrodu organizace i její další činnosti stál časopis Mladý svět a především jeho redaktor Josef Velek.

V době největšího rozmachu pořádali Brontosauří ročně stovky dobrovolnických táborů, k Brontosauru se hlásili tisíce lidí, spíše šlo o spontánní hnutí než řízenou organizaci. Brontosauří stáli u vzniku mnohých tradičních akcí, např. festivalu Ekofilm či Týká se to také tebe. Mnoho dnešních osobností i organizací činných v environmentální oblasti má své kořeny v Brontosauru.

Statistika roku 2009

Hnutí Brontosaurus v roce 2009 realizovalo:

- 190 dobrovolnických akcí s 4 780 účastníky
- 155 prožitkových a sportovních akcí s 3 142 účastníky
- 80 vzdělávacích akcí s 2 030 účastníky
- 166 akcí pro veřejnost s 14 666 účastníky
- 1 713 výukových programů a pobytových výukových programů s 31 591 účastníky
- 321 klubů, projekcí, dobrovolnických skupin s 3 655 účastníky
- 488 oddílových schůzek
- 23 Ekostanů s 18 740 návštěvníky
- 162 výstav, soutěží, sportovních klubů a dalších akcí s 24 552 návštěvníky

Celkově jsme uspořádali:

- 54 táborů
- 280 víkendových akcí
- 118 jednodenních akcí a další menší akce

Za rok 2009 jsme odpracovali 40 251 hodin pro přírodu a památky. Vysázeli jsme na 4 000 ks dřevin, pokosili 57 ha luk, opravovali jsme 17 drobných památek, pečovali jsme o sady i o zvířata, odstraňovali invazní rostliny, udržovali naučné stezky, hrady i zámky, pomáhali na biofarmách, ...

Další tisíce hodin brontosauří dobrovolníci při práci s dětmi a mládeží.

Mozaika roku 2009

- V Brontosauru působilo 33 základních článků, 3 regionální centra a 1 klub. Nově vznikly základní články Ardea, Uroboros a Tuareg a regionální centra Podluží a Praha.
- Hnutí Brontosaurus registrovalo celkem 1 136 členů. Z toho bylo dětí a mládeže do 18 let 400 a mládeže do 26-ti let 398.
- Soutěž Ekofór nabídla rekordních padesát výstav. Soutěž Máme rádi přírodu oslavila svůj patnáctý ročník.
- Vydali jsme nové publikace Ekologicky v dětském oddíle, Ekovýchova ekohrou, brožurku Zeleně na akci. Vytvořili jsme informační panely na lokality s dlouhodobou péčí.
- Přes 3 000 dřevin vysadili dobrovolníci na Kavčích Horách v rámci akce Strom pro Brontosaura.
- Pomáhali jsme v kláštřech a školách v indickém Ladaku i u krajanů v rumunském Banátu.

O Hnutí Brontosaurus

Hnutí Brontosaurus je občanské sdružení. Zaměřujeme se na výchovu k trvale udržitelnému způsobu života a k přátelskému a aktivnímu přístupu ke společnosti a jejímu přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Uplatňujeme výchovu zkušeností a prožitkem, zejména pak smysluplnou prací, vlastním příkladem, hrou a kontaktem s přírodou. Pořádáme pracovní i zážitkové akce a pomáháme při ochraně životního prostředí.

Hnutí Brontosaurus je členem České rady dětí a mládeže, Jihomoravské rady dětí a mládeže, Youth and Environment Europe a Zeleného kruhu.

Hnutí Brontosaurus je organizace uznaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro oblast práce s dětmi a mládeží.

Hnutí Brontosaurus je organizace akreditovaná Ministerstvem vnitra ČR pro oblast dobrovolnické služby.

Zapojte se i Vy!

Můžete se zúčastnit našich akcí, stát se členem, pomáhat jako dobrovolník na našich dobrovolnických a regionálních centrech nebo přímo založit vlastní brontosauří klub či základní článek.

Adoptujte Brontosaura

Chtěli byste aktivity Hnutí Brontosaurus podpořit? Máte možnost:

Adoptujte Brontosaura! Staňte se drobným dárcem Hnutí Brontosaurus.

Ani dobrovolnická práce není zadarmo. Ale podpořit ji stojí ZA TO!

Více se dozvíte a dárcovskou návratku můžete vyplnit na webu adopce.brontosaurus.cz

Kontakty

Kancelář Hnutí Brontosaurus

Hvězdová 10, Brno, 602 00

tel. 544 215 585, mobil: 777 280 496

e-mail: hnuti@brontosaurus.cz

IČ: 00 408 328

číslo účtu: 1142450001/5500

Regionální centrum HB Praha

Senovážná 8, Praha 1, 110 00

e-mail: paha@brontosaurus.cz

web: paha.brontosaurus.cz

Regionální centrum HB Jeseníky

e-mail: jeseniky@brontosaurus.cz,

tel. 584 401 722

Regionální centrum HB Podluží

e-mail: podluzi@brontosaurus.cz,

tel. 605 763 112

Brdocentrum

e-mail: sekce.brdo@seznam.cz

web: brdo.brontosaurus.cz

www.brontosaurus.cz

Výroční zpráva Hnutí Brontosaurus 2009

Hnutí
Brontosaurus

www.brontosaurus.cz

Výročí Hnutí Brontosaurus

V loňském roce jsme slavili. Hnutí Brontosaurus totiž již třicet pět let pomáhá přírodě, památkám i lidem. A také nejen mladým lidem ukazuje, že starost a péče o životní prostředí kolem nás má opravdu smysl. Brontosaurus to zkrátka opět přežil a zdá se, že se má docela k světu.

Díky své dlouholeté tradici organizace úspěšně propojuje nadšení a energii mladých dobrovolníků i poznatky zkušených organizátorů. A to je přínosné ať už v celoročních aktivitách pro děti, dobrovolnických programech pro mládež nebo akcích pro rodiče s dětmi či veřejnost.

Rok 2009 však nebyl jen rokem oslav. Hnutí Brontosaurus se dynamicky vyvíjelo. Nově byl ustanoven systém Rady Hnutí Brontosaurus. Kromě volených členů výkonného výboru zde zasedají zástupci všech základních článků, což podporuje vzájemnou spolupráci uvnitř organizace. Schválen a úspěšně zaveden byl systém regionálních center Hnutí Brontosaurus. Radost nám udělal vznik několika nových základních článků a nárůst členské základny.

V plném rozsahu jsme spustili systém individuálního dárčovství Adoptujte Brontosaura a pro dárce jsme připravili Klub příznivců. Věříme, že takto můžeme do budoucna pomoci zabezpečit dlouhodobou stabilitu organizace a zázemí pro dobrovolníky.

Co by však především nemělo uniknout naší pozornosti, jsou stovky akcí, tisíce dobrovolnických hodin, dlouhodobá práce v regionech, nadšení a obětavost účastníků i organizátorů akcí. Těžko si představit, co vše se skrývá pod suchými čísly ve výroční zprávě. Pravidelná činnost možná nezárí novotou, ale určitě dýchá skutečnými hodnotami.

Mgr. Dalimil Toman
vedoucí kanceláře Hnutí Brontosaurus

Činnost Hnutí Brontosaurus v roce 2009

Tradičně širokou a pestrou škálu brontosauřích aktivit přímo realizovalo přes třicet pět základních článků, desítky organizátorů a stovky dobrovolníků po celé České republice i v zahraničí.

Tyto aktivity se prioritně orientovaly na dobrovolnickou práci pro přírodu a památky, environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu, zážitkovou výchovu a volnočasové aktivity.

Programy Hnutí Brontosaurus zastřešovaly a garantovaly stěžejní okruhy naší práce. Vedle nich však zůstává mnoho zajímavých činností, které se pod jejich hlavičku nevešly.

Programy Hnutí Brontosaurus

Program Akce Příroda: pomáháme přírodě

Program zastřešuje víkendové akce, kde nesmí chybět kvalitní zážitkový program, vzdělávání v oblasti ochrany přírody a především smysluplná práce pro přírodu. V roce 2009 program dále zajišťoval přednášky na středních školách, jednodenní akce na výsadbu zeleně, vydání brožury Zeleně na akci, a organizátorský kurz Akce příroda.

Proběhlo 32 víkendových akcí s 390 dobrovolníky, kteří odpracovali 2 832 hodin.
(web: www.akcepriroda.cz)

Program Akce Památky: pomáháme památkám

Pod tento program spadají dobrovolnické víkendové akce na pomoc kulturnímu dědictví ČR. Pracovalo se na 20 lokalitách, nejčastěji pak v osadě Křivolík. Další z lokalit – Švýcárna v Moravském Krasu - získala ocenění za nejlépe opravenou kulturní památku Jihomoravského kraje.

Proběhlo 31 víkendových akcí se 490 dobrovolníky, kteří odpracovali 2 906 hodin.
(web: www.akcepamatky.cz)

Program Prázdniny s Brontosauřem: letní dobrovolnické tábory

V rámci programu pořádáme letní akce na pomoc přírodnímu a kulturnímu dědictví ČR. Účastníci na tradičních lokalitách kosili chráněné louky, budovali naučné stezky a opra-

vovali hrady. Pomáhali také na stanicích pro handicapovaná zvířata, při tvorbě experimentálního archeologického skanzenu, oživení památek v Sudetech či krajanům v rumunském Banátu.

Proběhlo 31 táborů s 625 účastníky, kteří odpracovali 22 690 hodin.
(web: prazdniny.brontosaurus.cz)

Program Brontosauři dětské oddíly: pracujeme s dětmi

Program zastřešuje aktivity celkem dvanácti dětských oddílů věnujících se volnočasové environmentální výchově. Jednalo se o oddílové schůzky, výpravy, tábory, soutěže a akce pro děti či rodiče s dětmi.

Společně se oddíly zapojily do celoročního ekovýchového programu Duhové střípky, udělování odznaků Duhový přírodovědec a soutěže o Brďáka roku. Na 200 účastníků využilo program Setkání Brďo a na 150 Brďáků přijelo na Dort pro Brontosaura. Brontosauři dětské oddíly sdružovaly na 350 dětí. Za rok proběhlo na 488 schůzek oddílů.

(web: brdo.brontosaurus.cz)

Program Ekostan - ekoporadna na cestách: oslovujeme veřejnost

Ekostan informoval veřejnost o činnosti Brontosaura a problematice životního prostředí. Na festivalech a veřejných akcích nabízel osvětové materiály, výstavy, soutěže i ekohry. Program zabezpečoval také školení dobrovolníků. Organizovali jsme 23 ekostanů, které oslovily zhruba 18 740 lidí.

Program Vzdělávání: připravujeme organizátory akcí

Program vzdělávání zajišťuje přípravu organizátorů, školení pro základní články i dobrovolníky.

V rámci základní přípravy organizátorů proběhl jeden letní prožitkový kurz, dva celoroční večerní kurzy v Praze a Brně a cyklus víkendových kurzů Paratus. Uspořádány byly další čtyři rozšiřující tematické kurzy.

Z kurzů vzešlo 56 kvalifikovaných hlavních táborových vedoucích, 56 pracovníků s mládeží ve volném čase dle akreditace MŠMT, 18 organizátorů Hnutí Brontosaurus a 11 organizátorů BRĎO.

(web: vzdelani.brontosaurus.cz)

Další činnost Hnutí Brontosaurus

Dobrovolnická centra

Dobrovolníci dlouhodobě působili na dobrovolnických centrech v Brně a v Praze. V tzv. akčních skupinách programů pracovali na rozvoji programů, vyhledávání potřebných lokalit, propagaci apod. Dobrovolnická centra realizovala také osvětové večery. V Praze pokračoval cyklus přednášek pro střední školy o ochraně přírody a dobrovolnictví – „Brontosaurus do školy“.

Dobrovolnická ekoporadna

Ekoporadna zodpovídala dotazy z oblasti ochrany životního prostředí a možnosti zapojení se do dobrovolnických aktivit. Také nabízela služby knihovny.

Soutěže Hnutí Brontosaurus

Patnáctý ročník výtvarné soutěže Máme rádi přírodu zaujal tématem „Máme vlastně rádi přírodu?“ celkem 2 000 soutěžících. Do soutěž Ekofór na téma „Strom“ přišlo 533 kreslených vtipů.

Střediska ekologické výchovy

Toulcův dvůr v Praze, SEVER v Horním Maršově a Cassiopea v Českých Budějovicích se svou činností zaměřily především na školní environmentální výchovu a vzdělávání, akce pro veřejnost a vzdělávání pedagogů.

Zážitkové a volnočasové aktivity

Kromě dobrovolnických akcí probíhaly také čistě zážitkové víkendové akce a tábory. Ty se zaměřovaly na osobnostní rozvoj, netradiční sporty, vodácké akce, expedice, cyklistické putování, atd.

Kluby

Otevřené kluby pro mládež s přednáškami, tvořivými aktivitami, simulačními hrami, čajovny apod. Probíhají jak na dobrovolnických centrech, tak při základních člancích.

Výsledky hospodaření v roce 2009

NÁKLADY [v tis.Kč]	
Materiál	435
z toho: materiál akce, vybavení a provozní materiál	259
z toho: potraviny akce	176
Služby	820
z toho: energie	121
z toho: cestovné	89
z toho: poštovné, telekomunikace, web	95
z toho: nájmy	207
z toho: ostatní služby	308

Osobní náklady	1 062
z toho: mzdové náklady	906
z toho: pojistné odvody	156
Ostatní náklady (poplatky, daně, pojištění aj.)	30
Poskytnuté příspěvky (přerozdělené dotace)	798
CELKEM	3 145
VÝNOSY [v tis.Kč]	
Tržby za vlastní výkony a zboží	666
Ostatní výnosy	4
Členské příspěvky	93
Dary	72
Dotace, granty, nadační příspěvky	2 255
CELKEM	3 090

Členská nepříznivá ekonomická situace ve společnosti se v roce 2009 promítla i do hospodaření Hnutí Brontosaurus v podobě nižších dotací a grantů. Podařilo se nám snížit některé náklady i při snaze zachovat objem činnosti na úrovni předchozího roku. Výpadek příjmů od státu a nadací alespoň zčásti nahradily mimořádné příjmy související s realizací velkého výročního setkání dobrovolníků, přesto však hospodaření skončilo schodkem ve výši cca 55 tis. Kč.

Vedení Hnutí Brontosaurus

Kancelář a spolupracovníci

Dalimil Toman (vedoucí kanceláře), Katarína Potfajová (fundraising), Martin Kouzelka (finanční ředitel), Eva Štefková (Prázdniny s Brontosauřem), Magdalena Rutarová (dobrovolnické centrum), Ctibor Brančík (Brďo), Monika Hornová (Ekostan), Adéla Kulštrunková, Lenka Moutelíková, Hana Syrová, Lucie Kulštrunková (Akce příroda), Ivana Cenková (Vzdělávání), Zdeňka Solaříková (Akce památky a pobočka Praha), Barbora Šlapáková (redakce webu), Anna Hežová (administrativa).

Výkonný výbor

Tomáš Hradil (předseda), Zdeňka Solaříková (místopředsedkyně), Pavel Černý, Adéla Kulštrunková, Miroslav Míkovec, Martin Perlík, Tomáš Sedláček a Jaroslav Zbořilák.

Kontrolní a revizní komise

Martin Dýma, Petr Hamšík, Hanka Pupíková, Jarmila Svobodová, Jan Šipr.

